

PATVIRTINTA
Utenos regiono vietos veiklos grupės
valdybos posėdžio 2020 m. spalio 12 d.
protokolu

VIETOS PROJEKTŲ FINANSAVIMO SĄLYGŲ APRAŠAS

Utenos regiono vietos veiklos grupė (toliau – VVG)
Vietos plėtros strategija „Utenos rajono dvisektorė strategija 2016 – 2023 m.“ (toliau – VPS)
Kvietimo Nr. 13

1. BENDROJI VIETOS PROJEKTŲ FINANSAVIMO SĄLYGŲ APRAŠO DALIS												
1.1.	Vietos projektų finansavimo sąlygų apraše (toliau – FSA) nustatytos vietos projektų tinkamumo finansuoti sąlygos ir reikalavimai, kurie taikomi pareiškėjui, siekiančiam gauti paramą vietos projektui įgyvendinti pagal FSA 1.2 papunktyje nurodytą VPS priemonę, sudaryti iš tinkamumo finansuoti sąlygų, pareiškėjų išsipareigojimų, vietos projektų atrankos kriterijų, kitų pareiškėjams (ir partneriams) ir vietos projektams taikomų reikalavimų. Vietos projektų atrankos ir įgyvendinimo tvarką nustato Vietos projektų, įgyvendinamų bendruomenių inicijuotos vietos plėtros būdu, administravimo taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2016 m. rugsėjo 21 d. įsakymu Nr. 3D-544 „Dėl Vietos projektų, įgyvendinamų bendruomenių inicijuotos vietos plėtros būdu, administravimo taisyklių patvirtinimo“ (Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2020 m. liepos 14 d. įsakymo Nr. 3D-527 redakcija) (toliau – Vietos projektų administravimo taisyklės). FSA nustatytos vietos projektų tinkamumo finansuoti sąlygos turi būti iki galo įvykdytos iki vietos projekto atrankos vertinimo pabaigos, išskyrus atvejus, kai Vietos projektų administravimo taisyklėse ir šiame FSA nurodyta kitaip. Atitiktis vietos projekto tinkamumo finansuoti sąlygoms turi būti išlaikoma visą vietos projekto įgyvendinimo ir kontrolės laikotarpį, išskyrus atvejus, kai Vietos projektų administravimo taisyklėse ir šiame FSA nurodyta kitaip.											
1.2.	FSA taikomas:	VPS priemonės „ Parama ne pelno sektoriaus organizacijų investicijoms į socialinio verslo kūrimą ir plėtrą bei užimtumo skatinimą kaimiškose Utenos rajono vietovėse “ Nr. LEADER-19.2-SAVA-8 (toliau – VPS priemonė) vietos projektams.										
1.3.	FSA taikomas VPS priemonės paraiškoms, kurios pateiktos ir užregistruotos:	nuo vietos projektų paraiškų rinkimo pradžios	2	0	2	0	-	1	0	-	1	4
		iki vietos projektų paraiškų rinkimo pabaigos	2	0	2	0	-	1	2	-	1	1
1.4.	FSA patvirtinta VPS vykdytojos:	2	0	2	0	-	1	0	-	1	2	☐ visuotinio narių susirinkimo sprendimu Nr. _____

													☒	kolegialaus valdymo organo sprendimu
1.5.	Pagal FSA patirtos išlaidos priskiriamos prie:	EŽŪFKP tikslinės srities Nr. 6B												
1.6.	VPS priemonės, kuriai parengtas FSA, pagrindiniai tikslai yra šie:	VPS priemonės tikslas: socialinio verslo kaip svarbaus ekonomikos augimo, darbo vietų kūrimo, galimybių mažinti socialinę nelygybę bei atskirtį saviraiškos, ugdymo priemonių pritaikymas praktikoje.												
1.7.	Pagal VPS priemonę parama teikiama:	<p>Pagal priemonę vykdomas verslumo skatinimas, remiant ne pelno sektoriaus organizacijų (kaimo bendruomenių, visuomeninių organizacijų, kitų kaimo vietovėje veikiančių viešųjų juridinių asmenų ir viešųjų įstaigų) pastangas, susijusias su socialinio verslo kūrimu ir plėtra kaimo vietovėse. Priemonės įgyvendinimo investicijos (paslaugoms teikti ar produkcijai gaminti reikiamos įrangos įsigijimas ar kita), skirtos naujoms darbo vietoms sukurti, mažinant kaimo gyventojų socialinę atskirtį. Remiama kaimo bendruomenių, visuomeninių organizacijų, kitų kaimo vietovėje veikiančių viešųjų juridinių asmenų ir viešųjų įstaigų ekonominė veikla: produktų gamyba ir pardavimas, paslaugų teikimas, kuri atitinka nacionalinę socialinio verslo koncepciją, patvirtintą 2015 m. balandžio 3 d. Lietuvos Respublikos ūkio ministro įsakymu Nr. 4-207 „Dėl socialinio verslo koncepcijos patvirtinimo“ (toliau – Socialinio verslo koncepcija). Projekto veiklomis kuriamos naujos bei išlaikomos darbo vietos. Paramos gavėjų įsipareigojimai sukurti ir išlaikyti darbo vietas nustatomi ir turi atitikti 2017-11-09 LR ŽŪM ministro įsakymu Nr. 3D-718 patvirtintą „Projektų, įgyvendinamų pagal Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemones, rodiklio „Naujos darbo vietos sukūrimas ir išlaikymas“ pasiekimo vertinimo metodiką“ (LR ŽŪM ministro 2018 m. gruodžio 12 d. įsakymo Nr. 3D-900 redakcija). Pareiškėjai, teikiantys paraiškas, turi vietos projekto paraiškos (FSA 1 priedas) 3 dalyje „Vietos projekto idėjos aprašymas“, taip pat verslo plane (FSA 2 priedas) pateikti informaciją apie planuojamo vietos projekto tikslus, uždavinius, planuojamas veiklas, kurių pagrindu būtų galima įvertinti, kaip vietos projektas atitinka VPS, VPS priemonės tikslus, remiamas veiklas.</p>												
1.8.	Paramos gali kreiptis šie pareiškėjai:	<p>Galimi pareiškėjai:</p> <p>1. Teisinis statusas – asociacijos ir viešosios įstaigos. Pobūdis – subjektai registruoti Utenos rajone ir veiklą vykdančios Utenos regiono VVG teritorijoje.</p> <p>Pareiškėjai turi atitikti šio FSA 4 dalyje „Vietos projektų tinkamumo finansuoti sąlygos ir vietos projektų vykdytojų įsipareigojimai“ nurodytus ir pareiškėjui taikomus bendruosius ir papildomus tinkamumo reikalavimus.</p>												
1.9.	Galimi vietos projekto pareiškėjo partneriai:	Galimi partneriai: viešieji juridiniai asmenys. Pobūdis – subjektai registruoti Utenos rajone ir veiklą vykdančios Utenos regiono VVG teritorijoje. Partneriai turi atitikti šio FSA 4 dalyje „Vietos projektų tinkamumo finansuoti sąlygos ir vietos projektų vykdytojų įsipareigojimai“ partneriui taikomus bendruosius ir papildomus tinkamumo reikalavimus.												

1.10.	Kvietimui teikti VPS priemonės vietos projektų paraiškas skiriama:	120 386,00 Eur
1.11.	Didžiausia lėšų vietos projektui paramos suma negali viršyti:	58 617,33 Eur.
1.12.	Didžiausia lėšų vietos projektui įgyvendinti lyginamoji dalis:	Lėšos vietos projektui įgyvendinti gali sudaryti iki 95 proc. visų tinkamų finansuoti vietos projektų išlaidų.
1.13.	Tinkamų finansuoti vietos projekto išlaidų, kurių nepadengia lėšos vietos projektui įgyvendinti, dalį pareiškėjas ir (arba) partneris privalo finansuoti:	<ul style="list-style-type: none"> - pareiškėjo nuosavos piniginių lėšos arba savivaldybės biudžeto lėšos (kai taikoma); - tinkamo vietos projekto partnerio nuosavos piniginių lėšos; - pareiškėjo skolintos lėšos; - pareiškėjo iš vietos projekte numatytos vykdyti veiklos gautinos lėšos; - gautinos paramos lėšos, kai vietos projektas įgyvendinamas ne vienu etapu.
1.14.	Vietos projektų finansavimo fondas:	Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai (toliau – EŽŪFKP) ir Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšos.

2. VIETOS PROJEKTŲ ATRANKOS KRITERIJAI

Vietos projektų pridėtinės vertės (kokybės) vertinimo tvarką nustato Vietos projektų administravimo taisyklių 87–92 punktai.

Vietos projektų atrankos kriterijai – vietos projektų pridėtinę vertę nustatantys reikalavimai, kurių reikšmė VPS priemonei įgyvendinti įvertinama taikant žemiau nurodytą balų sistemą. Didžiausia galima surinkti balų suma yra 100 balų, mažiausias privalomas surinkti balų skaičius pagal vietos projektų atrankos kriterijus – 40 balų.

2.1. Vietos projektų pridėtinės vertės (kokybės) vertinimo metu taikomi šie vietos projektų atrankos kriterijai:

Eil. Nr.	Vietos projektų atrankos kriterijus	Didžiausias galimas surinkti balų skaičius	Patikrinamumas	Kontroliuojamumas
			(Pateikiamas paaiškinimas, kaip vietos projekto paraiškos vertinimo metu bus vertinama atitiktis atrankos kriterijui, t. y. kokius rašytinius įrodymus turi pateikti pareiškėjas, kad būtų teigiamai įvertinta atitiktis atrankos kriterijui)	(Pateikiamas paaiškinimas, kaip vietos projekto įgyvendinimo metu ir vietos projekto kontrolės laikotarpiu bus vertinama atitiktis atrankos kriterijui, t. y. kokius rašytinius įrodymus turės pateikti vietos projekto vykdytojas patikrų vietoje ir ex-post patikrų metu, kad Agentūra galėtų įsitikinti, jog yra visiškai laikomasi atrankos kriterijaus)
I	II	III	IV	V
1.	Didesnis naujų darbo vietų, sukurtų projekto įgyvendinimo metu ir išlaikytų projekto kontrolės laikotarpiu, skaičius. Šis atrankos kriterijus detalizuojamas taip:	20	Tikrinama pagal vietos projekto paraiškos 4 dalyje „Vietos projekto atitiktis vietos projektų atrankos kriterijams“ ir 6 dalyje „Vietos projekto pasiekimų rodikliai“ pateiktus duomenis. Vertinama pagal vietos projekto paraiškoje suplanuotą naujų darbo vietų skaičių (etatai) ir pateiktus	Vietos projektų įgyvendinimo laikotarpiu vertinama – pagal pateiktą vietos projekto įgyvendinimo ataskaitą ir darbo sutartį (-is). Vietos projektų kontrolės laikotarpiu pagal vykdytojo pateiktas įgyvendinto projekto metines ataskaitas bei pridedamus dokumentus:
1.1.	Sukurta 2 (imtinai) ir daugiau naujų darbo vietų (etatu);	20		

1.2.	Sukurta nuo 1,5 (imtinai) iki 2 naujų darbo vietų (etatu).	15	dokumentus (pasižadėjimas sukurti naują (-as) darbo vietą (-as)). Verslo plano 2 dalyje „Esamos situacijos (išskyrus ekonominę) analizė ir prognozuojamas pokytis po paramos vietos projektui įgyvendinti skyrimo iki kontrolės laikotarpio pabaigos“ pateiktais duomenimis.	1. darbo santykius ir apmokėjimą už darbą įrodantys dokumentai (darbo sutartis, darbo laiko ir darbo užmokesčio apskaitos žiniaraštis).
2.	Didesnė projekto naudos gavėjų aprėptis: projektas skirtas paslaugoms teikti, kuriomis naudosis daugiau nei vienos Utenos rajono seniūnijos gyventojai	20	Paraiškoje turi būti aiškiai nurodyta, kurių Utenos rajono seniūnijų gyventojai naudosis projektų rezultatais. Vertinama pagal paraiškos 3 dalyje „Vietos projekto idėjos aprašymas“ ir 4 dalyje „Vietos projekto atitiktis vietos projektų atrankos kriterijams“ pateiktą informaciją ir tai pagrindžiančius dokumentus.	Atitiktis atrankos kriterijui vertinama pagal vietos projekto įgyvendinimo galutinėje / metinėje ataskaitoje pateiktus duomenis ir pridamus dokumentus (naudos gavėjų sąrašai ir panaši informacija).
3.	Pareiškėjas paraiškos pateikimo dieną ne trumpiau kaip paskutinis vienerius metus nepertraukiamai yra registruotas Utenos regiono VVG teritorijoje.	20	Tikrinama paraiškos pateikimo momentu. Tikrinama vietos projekto paraiškos 4 dalis „Vietos projekto atitiktis vietos projektų atrankos kriterijams“, pateiktos nuorodos į prie Vietos projekto paraiškos pateiktus dokumentus, kuriuose matytusi pareiškėjo – registracijos vieta, arba pateiktas pagrindimas.	Atitiktis kriterijui nustatoma tik paraiškos vertinimo metu.
4.	Projektas įgyvendinamas bendradarbiaujant su kitais subjektais (viešaisiais juridiniais asmenimis) partnerystės pagrindu.	15	Atitiktis atrankos kriterijui vertinama pagal paraiškos 3 dalyje „Vietos projekto idėjos aprašymas“ ir 4 dalyje „Vietos projekto atitiktis vietos projektų atrankos kriterijams“ pateiktą informaciją, dokumentus ir prie jos pateiktą jungtinės veiklos sutartį (-is).	Atitiktis atrankos kriterijui vertinama pagal vietos projekto įgyvendinimo ataskaitoje pateiktus duomenis ir pridamus dokumentus.
5.	Į naujai sukurtą darbo vietą (-as) bus įdarbintas bent vienas asmuo turintis bedarbio statusą ir gyvenantis Utenos rajono kaimo vietovėje.	15	Tikrinama pagal su vietos projekto paraiška pateiktą pareiškėjo pasižadėjimą į naujai sukurtą darbo vietą (-as) įdarbinti bent vieną asmenį turintį bedarbio statusą ir gyvenantį Utenos rajono kaimo vietovėje.	Atitiktis atrankos kriterijui vertinama pagal vietos projekto įgyvendinimo galutinėje / metinėje ataskaitoje pateiktus duomenis ir pridamus dokumentus, kurie pagrindžia asmens bedarbio statusą įdarbinimo momentu ir deklaruotą gyvenamąją vietą.

6.	Nekilnojamas turtas, kuriame planuojama vykdyti numatytą veiklą, pareiškėjui priklauso nuosavybės teise.	10	Tikrinama pagal su vietos projekto paraiška pateiktus VĮ Registrų centro išduotus atiktį kriterijui patvirtinamu dokumentus.	Tikrinama pagal pateiktas vietos projektų įgyvendinimo ataskaitas. Vietos projektų kontrolės laikotarpiu pagal vykdytojo pateiktas įgyvendinto projekto metines ataskaitas bei pridedamus dokumentus (kai jie teikiami).
Iš viso:		100		

3. TINKAMUMO SĄLYGOS, TINKAMOMS FINANSUOTI IŠLAIDOMS

Vietos projektų planuojamų išlaidų tinkamumo vertinimo tvarką nustato Vietos projektų administravimo taisyklės.

3.1.	Bendrosios tinkamumo sąlygos, susijusios su tinkamomis finansuoti išlaidomis, numatytos Vietos projektų administravimo taisyklių 24 punkte. Tinkamos finansuoti vietos projekto įgyvendinimo išlaidos turi būti patirtos ne anksčiau kaip nuo vietos projekto pateikimo dienos ir ne vėliau kaip iki vietos projekto įgyvendinimo tinkamo laikotarpio pabaigos, išskyrus vietos projekto bendrąsias išlaidas. Vietos projekto bendrosios išlaidos gali būti patirtos ne anksčiau kaip 12 (dvylika) mėnesių iki vietos projekto paraiškos pateikimo dienos. Vietos projekto tinkamas įgyvendinimo laikotarpis – 24 mėn. nuo vietos projekto vykdymo sutarties sudarymo dienos.		
3.2. Papildomos tinkamumo sąlygos, susijusios su tinkamomis finansuoti išlaidomis:			
3.2.1.	Vietos projekte numatytos kurti vienos darbo vietos (vieno etato) sukūrimo kaina (paramos lėšų dalis be nuosavo indėlio) negali būti didesnė už VPS suplanuotą naujos darbo vietos sukūrimo kainą VPS priemonės, pagal kurią yra skelbiamas kvietimas teikti vietos projektus, lygmeniu. Pagal VPS priemonę suplanuota, kad vienos naujos darbo vietos (etato) kaina yra 58 617,33 Eur. Vertinamas santykis tarp VPS priemonei, pagal kurią planuojama kurti darbo vietas, numatyto biudžeto ir planuojamo VPS darbo vietų sukūrimo rodiklio pagal VPS priemonę reikšmės; jeigu vietos projektu kuriama mažiau kaip viena darbo vieta, planuojamos darbo vietos kainos pagrįstumui įrodyti taikomas <i>pro rata</i> principas (pvz., pagal VPS Priemonę suplanuota, kad vienos naujos darbo vietos (etato) kaina yra 58 617,33 Eur, o vietos projekte numatoma sukurti ir išlaikyti 0,5 naujos darbo vietos (etato), laikoma, kad didžiausia galima parama 0,5 naujos darbo vietos (etato) sukurti gali siekti iki 29 308,66 Eur).		
3.2.2.	Jei planuojamos išlaidos pagrįstos vadovaujantis Vietos projektų administravimo taisyklių 24.6.1. papunktyje numatyta tvarka, rinkos kainą įrodančiais dokumentais (lygiaverčiais pagrindiniais (taikoma 10 proc. paklaida, skaičiuojant nuo pasirinktos investicijos parametru) investicijos kainą lemiančiais parametrais) pagrindžiama visa prašoma paramos suma, o tinkama finansuoti išlaidų suma nustatoma pagal mažiausią pasiūlytą kainą, neviršijančią vidutinių rinkos kainų.		
3.3. Tinkamų finansuoti išlaidų sąrašas: Planuojamos išlaidos turi būti pagrįstos vadovaujantis Vietos projektų administravimo taisyklių 24.6. papunktyje numatyta tvarka. Komercinis pasiūlymas, išskyrus atvejus, kai pasiūlymas pateikiamas pasinaudojus viešai prieinama informacija (internetu), turi būti išrašytas pareiškėjo vardu ir patvirtintas komercinio pasiūlymo teikėjo atstovo parašu. Jei komerciniame pasiūlyme yra nurodytas galiojimo terminas, jis turi galioti paraiškos teikimo dieną. Komerciniame pasiūlyme turi būti siūloma įsigyti naujas, nenaudotas prekes, atitinkančias taikytinus ES ir nacionalinius standartus.			
I	II	III	
Eil. Nr.	Tinkamos išlaidos pavadinimas	Galimas kainos pagrindimo būdas	
3.3.1.	Naujų prekių įsigijimo:	Išlaidos pagrindžiamos kaip numatyta Vietos projektų administravimo taisyklių 24.6. punktu (pasirenkant tinkamą būdą):	

		<p>1. bent 3 (trimis) skirtingų prekių tiekėjų, prekiaujančių panašiomis prekėmis (panašumo požymį apibūdinantys elementai: ta pati paskirtis, funkcijos, komplektacija, techninė specifikacija) ir kuriems tai yra įprasta komercinė - ūkinė veikla, komerciniais pasiūlymais arba jų interneto tinklalapiuose esančiomis kainomis kompiuterio ekrano nuotraukų forma (anglų k. <i>Print Screen</i>), arba kitu būdu, leidžiančiu objektyviai palyginti bent 3 skirtingų prekių tiekėjų, prekiaujančių panašiomis prekėmis ir kuriems tai yra įprasta komercinė - ūkinė veikla, siūlomas kainas. Bent 1 rinkos kainos įrodymo dokumentas (komercinis pasiūlymas arba kompiuterio ekrano nuotrauka) turi būti pateiktas prekių teikėjo, kurio buveinės registracijos vieta yra ne VVG teritorijoje;</p> <p>2. Ministerijos, Agentūros ar kitų ESIF administruojančių institucijų patvirtintais arba nepriklausomų ekspertų atliktais, viešai ESIF administruojančių institucijų interneto svetainėse skelbiamais prekių kainų rinkos tyrimuose nustatytais įkainiais, kurie taikomi tokioms pat išlaidoms įgyvendinant panašaus pobūdžio projektus ir panašioms paramos gavėjams, fiksuotaisiais tokių pat prekių vienetų įkainiais, taikomais panašaus pobūdžio projektams ir paramos gavėjams. Europos Sąjungos struktūriniais fondams (Europos socialiniam fondui, Europos regioninės plėtros fondui, Europos sanglaudos fondui) taikomi rinkos kainų tyrimai (supaprastinto išlaidų apmokėjimo tyrimai) skelbiami interneto tinklalapio www.esinvesticijos.lt nuorodos „Dokumentai“ skyriaus „Tyrimai“ poskyryje „Supaprastinto išlaidų apmokėjimo tyrimai“);</p> <p>3. atliktų prekių pirkimų arba viešųjų pirkimų dokumentais, jeigu atliekant pirkimus buvo gauti pasiūlymai, atitinkantys Taisyklių 24.6.1 papunktyje nustatytus reikalavimus komerciniams pasiūlymams, bent iš trijų prekių tiekėjų .</p>
3.3.1.1.	Naujos technikos ir įrangos, skirtų projekto reikmėms, įsigijimas ir įrengimas projekto įgyvendinimo vietoje, prie kurių priskiriama:	3.3.1. eilutė.
3.3.1.1.1.	Speciali kompiuterinė ir programinė įranga, skirta įsigyjamos įrangos ar technologinio proceso valdymui	3.3.1. eilutė.
3.3.1.1.2.	<p>Vietos projektui įgyvendinti ir vietos projekte numatytai veiklai vykdyti būtina technika ir (arba) įranga.</p> <p>Motorinės transporto priemonės įsigijimas yra tinkamos finansuoti išlaidos tik tuo atveju:</p> <p>1. kai vietos projekto pagrindinė planuojama veikla – mobilioji prekyba VVG</p>	3.3.1. eilutė.

	<p>teritorijoje pagaminta produkcija arba pavėžėjimo paslaugos teikimas socialiai pažeidžiamiesiems ir socialiai atskirtiems asmenims, gyvenantiems VVG teritorijoje.</p> <p>2. kai N kategorijos, N₁ klasės motorinėje transporto priemonėje yra 2 arba 3 sėdimosios vietos, krovinių skyrius atskirtas pertvara ir jame nėra langų ir kai ji neatsiejama susijusi su versle numatytais teikti paslaugomis.</p> <p>3. M kategorijos, M₁ klasės motorinėje transporto priemonėje yra aštuonios sėdimos vietos ir ji skirta keleiviams vežti.</p> <p><i>Motorinės transporto priemonės įsigijimo sąlygos turi atitikti Vietos projektų administravimo taisyklių 27.1. punkto nuostatas.</i></p>	
3.3.1.1.3.	<p>Naujų statybinių medžiagų įsigijimas, kai projekte numatyti veiksmai vykdyti skirtų gamybinių ir kitų būtinų statinių nauja statyba, rekonstravimas ar kapitalinis remontas atliekamas ūkio būdu.</p>	3.3.1. eilutė.
3.3.2.	Darbų ir paslaugų įsigijimo:	<p>Išlaidos pagrindžiamos kaip numatyta Vietos projektų administravimo taisyklių 24.6. punktu (pasirenkant tinkamą būdą):</p> <p>1. bent 3 (trims) skirtingų darbų vykdytojų ir (arba) paslaugų teikėjų, teikiančių panašias paslaugas, atliekančių panašius darbus (panašumo požymių apibūdinantys elementai: ta pati paskirtis, funkcijos, komplektacija, techninė specifikacija) ir</p>

		<p>kuriems tai yra įprasta komercinė-ūkinė veikla, komerciniais pasiūlymais arba jų interneto tinklalapiuose esančiomis kainomis kompiuterio ekrano nuotraukų forma (anglų k. Print Screen), arba kitu būdu, leidžiančiu objektyviai palyginti bent 3 skirtingų darbų vykdytojų ir (arba) paslaugų teikėjų, teikiančių panašias paslaugas, ir (arba) vykdančių panašius darbus, ir kuriems tai yra įprasta komercinė-ūkinė veikla, siūlomas kainas. Bent 1 rinkos kainos įrodymo dokumentas (komercinis pasiūlymas arba kompiuterio ekrano nuotrauka) turi būti pateiktas paslaugų teikėjo, darbų vykdytojo, kurio buveinės registracijos vieta yra ne VVG teritorijoje;</p> <p>2. Ministerijos, Agentūros ar kitų ESIF administruojančių institucijų patvirtintais arba nepriklausomų ekspertų atliktais, viešai ESIF administruojančių institucijų interneto svetainėse skelbiamais paslaugų ir (arba) darbų kainų rinkos tyrimuose nustatytais įkainiais, kurie taikomi tokioms pat išlaidoms įgyvendinant panašaus pobūdžio projektus ir panašioms paramos gavėjams, fiksuotaisiais tokių pat prekių, darbų ir (arba) paslaugų vienetų įkainiais, taikomais panašaus pobūdžio projektams ir paramos gavėjams. Europos Sąjungos struktūriniais fondams (Europos socialiniam fondui, Europos regioninės plėtros fondui, Europos sanglaudos fondui) taikomi rinkos kainų tyrimai (supaprastinto išlaidų apmokėjimo tyrimai) skelbiami interneto tinklalapio www.esinvesticijos.lt nuorodos „Dokumentai“ skyriaus „Tyrimai“ poskyryje „Supaprastinto išlaidų apmokėjimo tyrimai“);</p> <p>3. atliktų darbų ar paslaugų pirkimų arba viešųjų pirkimų dokumentais, jeigu atliekant pirkimus buvo gauti pasiūlymai, atitinkantys Taisyklių 24.6.1 papunktyje nustatytus reikalavimus komerciniams pasiūlymams, bent iš trijų darbų vykdytojų, ir (arba) paslaugų teikėjų.</p>
3.3.2.1.	<p>Projekte numatyti veiksmai vykdyti skirtų gamybinių ir kitų būtinų statinių nauja statyba, rekonstravimas, paprastas remontas ir (arba) kapitalinis remontas.</p> <p><i>Projekte numatyti veiksmai vykdyti skirtų gamybinių ir kitų būtinų statinių naują statybą, rekonstravimą, paprastąjį ar kapitalinį remontą atliekant ūkio būdu, finansuojamas tik naujų statybinių medžiagų įsigijimas</i></p>	3.3.2. eilutė.
3.3.2.2.	<p>Verslo infrastruktūros projekto įgyvendinimo vietoje kūrimas (privažiavimo sklypo, kuriame įgyvendinamas projektas, ribose, apšvietimo įrengimo, vandens tiekimo (įskaitant</p>	3.3.2. eilutė.

	vandens gręžinį) ir nuotekų šalinimo sistemos įrengimo ir (arba) sutvarkymo, kitos su projekto įgyvendinimu susijusios infrastruktūros kūrimo ar gerinimo darbų išlaidos)	
3.3.3.	Vietos projekto bendrosios išlaidos (įskaitant viešinimo priemonių, nurodytų Vietos projektų administravimo taisyklių 157 punkte, įsigijimo):	<p>Išlaidos pagrindžiamos kaip numatyta Vietos projektų administravimo taisyklių 24.6. p. (pasirenkant tinkamą būdą):</p> <ul style="list-style-type: none"> - bent 3 (trimis) skirtingų prekių tiekėjų ir (arba) paslaugų teikėjų, prekiaujančių panašiomis prekėmis ir (arba) teikiančių panašias paslaugas (panašumo požymį apibūdinantys elementai: ta pati paskirtis, funkcijos, komplektacija, techninė specifikacija) ir kuriems tai yra įprasta komercinė-ūkinė veikla, komerciniais pasiūlymais arba jų interneto tinklalapiuose esančiomis kainomis kompiuterio ekrano nuotraukų forma (anglų k. „<i>Print Screen</i>“), arba kitu būdu, leidžiančiu objektyviai palyginti bent 3 (trijų) skirtingų prekių tiekėjų ir (arba) paslaugų teikėjų, prekiaujančių panašiomis prekėmis ir (arba) teikiančių panašias paslaugas ir kuriems tai yra įprasta komercinė-ūkinė veikla, siūlomas kainas. Bent 1 (vienas) rinkos kainą įrodantis dokumentas (komercinis pasiūlymas arba kompiuterio ekrano nuotrauka) turi būti pateiktas iš prekių ar paslaugų teikėjo, kurio buveinės registracijos vieta yra ne VVG teritorijoje; - Ministerijos, Agentūros ar kitų ESIF administruojančių institucijų patvirtintais fiksuotaisiais arba didžiausiais tokių pat prekių ir (arba) paslaugų vienetų įkainiais, taikomais panašaus pobūdžio projektams ir paramos gavėjams (šią informaciją kaupia ir metodinę pagalbą VPS vykdytojai dėl esamų galiojančių įkainių teikia Agentūra šių Taisyklių 112.3 papunkčio nustatyta tvarka); - Ministerijos, Agentūros arba nepriklausomų ekspertų atliktuose, viešai ESIF administruojančių institucijų interneto svetainėse skelbiamuose prekių ir (arba) paslaugų kainų rinkos tyrimuose nustatytais įkainiais, kurie taikomi tokioms pat išlaidoms įgyvendinant panašaus pobūdžio projektus ir panašioms paramos gavėjams. Europos Sąjungos struktūriniais fondams (Europos socialiniam fondui, Europos regioninės plėtros fondui, Europos sanglaudos fondui) taikomi rinkos kainų tyrimai (supaprastinto išlaidų apmokėjimo tyrimai) skelbiami interneto tinklalapio www.esinvesticijos.lt nuorodos „Dokumentai“ skyriaus „Tyrimai“ poskyryje „Supaprastinto išlaidų apmokėjimo tyrimai“). <p>Vietos projekto bendrosios išlaidos negali viršyti 10 proc. kitų tinkamų finansuoti vietos projekto išlaidų (skaičiuojama nuo visų tinkamų finansuoti išlaidų, išskyrus bendrąsias).</p>
3.3.3.1.	Atlyginimas architektams, inžinieriams ir konsultantams už konsultacijas, susijusias su aplinkosauginiu ir ekonominiu tvarumu, įskaitant galimybių studijų, verslo planų (veiklos ir (arba) projekto aprašų) ir kitų su jais	<p>3.3.3. eilutė.</p> <p>Bendrosios išlaidos, susijusios su atlyginimu konsultantams, už konsultacijas vietos projekto paraiškos ir (arba) verslo plano, veiklos aprašo rengimu ir (arba) įgyvendinimu, turi būti pagrįstos nustatant vienos valandos kainos atitiktį vidutinėms rinkos kainoms ir jų skaičių būtinoms konsultacijoms suteikti (grindžiant valandų skaičių būtina detaliai nurodyti, pagal konsultacijų turinį).</p>

	susijusių dokumentų (statinių techninių projektų, statinių projektinių pasiūlymų, bendrųjų projektinių dokumentų, ekspertizių, kadastrinių matavimų, topografinių nuotraukų ir kt.) rengimą, kai šios išlaidos, skiriamos nekilnojamajam turtui statyti ir gerinti, naujiems įrenginiams ir įrangai, įskaitant techniką, pirkti	
3.3.3.2.	Vietos projekto viešinimo išlaidos	3.3.3. eilutė. Vietos projekto viešinimo išlaidos finansuojamos vadovaujantis Suteiktos paramos pagal Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programą viešinimo taisyklėmis.
3.4.4.	Pridėtinės vertės mokestis	PVM, kurio vietos projekto vykdytojas pagal Lietuvos Respublikos pridėtinės vertės mokesčio įstatymą neturi ar negalėtų turėti galimybės įtraukti į PVM atskaitą, yra tinkamas finansuoti iš paramos lėšų. Kai vietos projekto vykdytojas yra valstybės arba savivaldybės institucija ar įstaiga arba kitas viešasis juridinis asmuo, vykdamas valstybės ar savivaldybių veiklą, kaip ji apibrėžta Lietuvos Respublikos pridėtinės vertės mokesčio įstatymo 2 straipsnio 38 dalyje, PVM yra tinkamas finansuoti išlaidos.
3.4.5.	Netiesioginės vietos projekto išlaidos	Netiesioginės vietos projekto išlaidos, kurioms apmokėti taikomas supaprastintas išlaidų mokėjimo būdas – fiksuotoji norma, apskaičiuotos pagal Vietos projektų administravimo taisyklių 6 priede pateikiamą aprašą ir neviršijančios jame nustatytų ribų.
3.5. Netinkamos finansuoti išlaidos yra nurodytos Vietos projektų administravimo taisyklių 28 punkte:		
<p>3.5.1. neatitinkančios Vietos projektų administravimo taisyklių 27 punkte nurodytų tinkamų finansuoti išlaidų kategorijų ir neišvardytos FSA;</p> <p>3.5.2. neišvardytos patvirtintoje vietos projekto paraiškoje (po vietos projekto paraiškos pateikimo neleidžiama įtraukti naujų išlaidų ar jas keisti kitomis);</p> <p>3.5.3. išlaidų dalis, viršijanti tinkamų finansuoti išlaidų įkainį (kai toks yra nustatytas);</p> <p>3.5.4. nepagrįstai didelės išlaidos;</p> <p>3.5.5. nekilnojamojo turto įsigijimo išlaidos;</p> <p>3.5.6. naudotų prekių įsigijimo išlaidos;</p> <p>3.5.7. žemės pirkimo ir (arba) nuomos išlaidos, išlaidos, susijusios su turto nuomos sutartimi, turto nuomos mokestis, palūkanų mokėjimo, netiesioginės išlaidos, draudimo įmokos;</p> <p>3.5.8. baudos, nuobaudos ir bylinėjimosi išlaidos;</p> <p>3.5.9. trumpalaikio turto, įgyto paramos gavėjo projekto, kurio vertė yra mažesnė nei paramos gavėjo numatyta mažiausia ilgalaikio turto vertė, paramos lėšomis, išlaidos;</p> <p>3.5.10. išlaidos, nepagrįstos faktine gautų prekių, atliktų darbų ar suteiktų paslaugų verte;</p> <p>3.5.11. išlaidos, kurios buvo finansuotos (apmokėtos) iš Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto ir (arba) savivaldybių biudžetų, kitų piniginių išteklių, kuriais disponuoja valstybė ir (arba) savivaldybės, ES struktūrinių fondų, kitų ES finansinės paramos priemonių ar kitos tarptautinės paramos lėšų ir kurioms apmokėti skyrus paramos VPS</p>		

įgyvendinti lėšų jos būtų pripažintos tinkamomis finansuoti ir apmokėtos daugiau nei vieną kartą (jeigu vietos projekto vykdytojo – viešojo juridinio asmens veikla finansuojama iš Lietuvos Respublikos valstybės ir (arba) savivaldybių biudžetų ir jis iki vietos projekto patvirtinimo patiria vietos projekto bendrųjų išlaidų, jos gali būti pripažintos tinkamomis tuomet, jeigu buvo apmokėtos iš Lietuvos Respublikos valstybės ir (arba) savivaldybių biudžetų asignavimų, kurie skirti projektams avansuoti);

3.5.12. PVM, kurį vietos projekto vykdytojas (išskyrus vietos projektų vykdytojus, nurodytus Vietos projektų administravimo taisyklių 27.5 papunktyje) pagal Lietuvos Respublikos pridėtinės vertės mokesčio įstatymą turi ar galėtų turėti galimybę įtraukti į PVM ataskaitą (net jei tokio PVM vietos projektų vykdytojas į ataskaitą neįtraukė), yra netinkamas finansuoti iš paramos lėšų;

3.5.13. išlaidos, nebūtinai vietos projektui sėkmingai įgyvendinti ir neatitinkančios patikimo finansų valdymo principo, pavyzdžiui, vietos projekto poreikius viršijančių techninių parametrų gaminių, prabangaus dizaino (apdailos) gaminių ar gaminių su projekto vykdytojui nereikalingomis funkcijomis (už kurias sumokama papildomai) įsigijimo išlaidos, prabangos prekių ar medžiagų įsigijimo išlaidos (išskyrus tinkamai pagrįstus atvejus, pavyzdžiui, kai nėra kitos galimybės);

3.5.14. bendrosios išlaidos ar jų dalis, sutampančios su netiesioginėmis išlaidomis ar jų dalimi;

3.5.15. investicijų į turtą, kurio valdymo (naudojimo) teisė pareiškėjui apribota (turtas areštuotas);

3.5.16. gyvūnų, vienmečių augalų įsigijimo išlaidos;

3.4.17. išlaidos reklamai, skirtai ne projektui viešinti;

3.4.18. išlaidos ar jų dalis, patirtos perkant prekes, darbus ar paslaugas nesilaikant pirkimo procedūrų, nustatytų Pirkimų taisyklėse.

4. VIETOS PROJEKTŲ TINKAMUMO FINANSUOTI SĄLYGOS IR VIETOS PROJEKTŲ VYKDYTOJŲ ĮSIPAREIGOJIMAI

Šioje FSA dalyje nurodytos tinkamumo finansuoti sąlygos pareiškėjui, vietos projekto partneriui, vietos projektui, vietos projekto suderinamumui su horizontaliosiomis ES politikos sritimis, tinkamam vietos projekto finansavimo šaltiniui. Taip pat vietos projektų vykdytojų įsipareigojimai – vietos projekto vykdytojų sutikimas priimti pareigas, susijusias su parama vietos projektui įgyvendinti, ir jų laikytis iki vietos projekto įgyvendinimo kontrolės laikotarpio pabaigos.

4.1.	Vietos projektų tinkamumo vertinimo tvarką nustato Vietos projektų administravimo taisyklių 102–105 punktai.					
4.2.	Tinkamumo finansuoti sąlygos:					
4.2.1.	Bendrosios tinkamumo sąlygos pareiškėjui ir vietos projekto partneriui (-ais), numatytos Vietos projektų administravimo taisyklių 18.1 ir 22.1 papunkčiuose.					
4.2.3.	Papildomos tinkamumo sąlygos pareiškėjui ir vietos projekto partneriui (-ams):					
4.2.3.1.	Netinkami socialinio verslo vykdytojai yra: <ol style="list-style-type: none"> 1. ūkininkai ir fiziniai asmenys; 2. savivaldybės, valstybės ar savivaldybės įmonės ir jų įstaigos; 3. viešieji ar privatūs juridiniai asmenys, kuriuose valstybė ar savivaldybės turi daugiau kaip 50 procentų juridinio asmens akcijų, pajų ar kitokių dalyvavimą juridinio asmens kapitale žyminčių kapitalo dalių arba tiesiogiai ar netiesiogiai (pagal balsavimo sutartį, balsavimo teisės perleidimo sutartį, įgaliojimą ir pan.) turi daugiau kaip 50 procentų visų juridinio asmens dalyvių balsų; 4. politinės partijos; 5. religinės bendruomenės ir bendrijos. 					
4.2.4.	Bendrosios tinkamumo sąlygos vietos projektui numatytos Vietos projektų administravimo taisyklių 23.1 papunktyje					
4.2.5.	Specialiosios tinkamumo sąlygos vietos projektui:					
Eil. Nr.	Vietos projektų finansavimo sąlyga	<table border="1"> <tr> <td style="text-align: center;">Patikrinamumas</td> <td style="text-align: center;">Kontroliuojamumas (kai taikoma)</td> </tr> <tr> <td>(Pateikiamas paaiškinimas, kaip vietos projekto paraiškos vertinimo metu bus vertinama atitiktis finansavimo sąlygai, t. y.</td> <td>(Pateikiamas paaiškinimas, kaip vietos projekto įgyvendinimo metu</td> </tr> </table>	Patikrinamumas	Kontroliuojamumas (kai taikoma)	(Pateikiamas paaiškinimas, kaip vietos projekto paraiškos vertinimo metu bus vertinama atitiktis finansavimo sąlygai, t. y.	(Pateikiamas paaiškinimas, kaip vietos projekto įgyvendinimo metu
Patikrinamumas	Kontroliuojamumas (kai taikoma)					
(Pateikiamas paaiškinimas, kaip vietos projekto paraiškos vertinimo metu bus vertinama atitiktis finansavimo sąlygai, t. y.	(Pateikiamas paaiškinimas, kaip vietos projekto įgyvendinimo metu					

		kokius rašytinius įrodymus turi pateikti pareiškėjas, kad būtų teigiamai įvertinta atitiktis finansavimo sąlygai)	ir vietos projekto kontrolės laikotarpiu bus vertinama atitiktis finansavimo sąlygai, t. y. kokius rašytinius įrodymus turės pateikti vietos projekto vykdytojas patikrų vietoje ir ex-post patikrų metu, kad Agentūra galėtų įsitikinti, jog yra visiškai laikomasi finansavimo sąlygų)
I	II	III	IV
4.2.5.1.	Projekto įgyvendinimo metu sukuriama nauja darbo vieta (vietos).	Atitiktis tinkamumo finansuoti sąlygai nustatoma pagal vietos projekto paraiškos 6 dalyje „Vietos projekto pasiekimų rodikliai“ pateiktus duomenis. Informacija dėl naujos darbo vietos sukūrimo ir išlaikymo rodiklio vertinimo pateikiama šio FSA 4.3.2.1 papunktyje.	Atitiktis tinkamumo finansuoti sąlygai vertinama pagal vietos projekto įgyvendinimo ataskaitoje pateiktus duomenis ir pridedamus dokumentus, vietos projekto kontrolės laikotarpio metu – pagal užbaigto vietos projekto metinėse ataskaitose pateiktus duomenis ir pridedamus dokumentus.
4.2.5.2.	Pareiškėjo steigimo dokumentuose numatyti veiklos tikslai susiję su vietos projekte numatyta vykdyti veikla (-omis).	Atitiktis tinkamumo finansuoti sąlygai nustatoma vietos projekto paraiškos vertinimo metu pagal pareiškėjo pateiktus dokumentus (įstatai arba įstatams prilygstantys dokumentai (steigimo sandoris, bendrieji nuostatai, statutai, teisės aktas, pagal kurį juridinis asmuo veikia ar pan.).	Atitiktis tinkamumo finansuoti sąlygai vertinama pagal vietos projekto įgyvendinimo ataskaitoje pateiktus duomenis ir pridedamus dokumentus, vietos projekto kontrolės laikotarpio metu – pagal užbaigto vietos projekto metinėse ataskaitose pateiktus duomenis ir pridedamus dokumentus.
4.2.6.	Papildomos tinkamumo sąlygos, susijusios su vietos projektu:		
4.2.6.1.	Jeigu pagal VPS priemonę remiama veikla, susijusi su verslo kūrimu arba plėtra, taikomos šios papildomos tinkamumo finansuoti sąlygos: 1. Vietos projekte numatytas verslas turi atitikti remiamas ekonomines veiklas pagal VPS. Ekonominės veiklos rūšių sąrašas - Ekonominės veiklos rūšių klasifikatorius, patvirtintas Statistikos departamento prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės generalinio direktoriaus 2007 m. spalio 31 d. įsakymu Nr. DĮ-226 „Dėl Ekonominės veiklos rūšių klasifikatoriaus patvirtinimo“ (toliau – EVRK). Viename projekte gali būti numatyta keletas remiamų ekonominių veiklos rūšių.		
4.2.6.2.	Vietos projektas turi atitikti sąlygas ir reikalavimus, nustatytus Socialinio verslo vykdymo pagal KPP priemonės gairėse, patvirtintose Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2017 m. lapkričio 9 d. įsakymu Nr. 3D-720 „Dėl Socialinio verslo vykdymo pagal Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemonės gairių patvirtinimo“ (toliau – Socialinio verslo gairės), o socialinis poveikis planuojamas ir matuojamas pagal Socialinio verslo gairių 4 priede.		

4.2.6.3.	Vietos projektas negali būti įgyvendinamas sodų bendrijos teritorijoje.
4.2.6.4.	Jeigu vietos projekte numatyta veikla, susijusi su alternatyvaus žemės ūkiui verslo kūrimu ar plėtra, galutinis produktas negali būti Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo I priede nurodytas produktas.
4.2.6.5.	Pradėti projekto įgyvendinimo darbus ne vėliau kaip per 6 mėnesius nuo paramos skyrimo dienos. („Darbų pradžia – laikas, kai pradedami su investicija susiję faktiniai statybos darbai arba prisiimamas pirmasis teisiškai privalomas sutartinis įsipareigojimas užsakyti ir (arba) įsigyti įrenginius, arba bet kuris kitas įsipareigojimas, dėl kurio investicija tampa neatšaukiama, priklausomai nuo to, kuris įvykis pirmesnis. Parengiamieji darbai, pvz., leidimų gavimas, nelaikomi darbų pradžia.“).
4.2.6.6.	Prie vietos projekto paraiškos turi būti pateiktas vietos projekto verslo planas (FSA 2 priedas).
4.2.7.	Tinkamumo sąlygos, susijusios su horizontaliosiomis ES politikos sritimis, numatytos Vietos projektų administravimo taisyklių 29 punkte
4.2.8.	Bendrosios tinkamumo sąlygos tinkamiems vietos projekto finansavimo šaltiniams, numatytos Vietos projektų administravimo taisyklių 32 punkte ir Vietos projektų administravimo taisyklių 5 priede „Pareiškėjo ir (arba) partnerio tinkamo prisidėjimo prie vietos projekto įgyvendinimo įnašu natūra aprašas“
4.3.	Vietos projekto vykdytojo ir jo partnerių įsipareigojimai:
4.3.1.	Bendrieji vietos projekto vykdytojo ir jo partnerių įsipareigojimai, numatyti Vietos projektų administravimo taisyklių 35 punkte
4.3.2.	Papildomi vietos projekto vykdytojo ir jo partnerių įsipareigojimai, numatyti Vietos projektų administravimo taisyklių 41–47 punktuose
4.3.2.1.	Įsipareigojimo sukurti ir išlaikyti naujas darbo vietas laikymosi vertinimo tvarka nustatyta Projektų, įgyvendinamų pagal Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemones, rodiklio „Naujos darbo vietos sukūrimas ir išlaikymas“ pasiekimo vertinimo metodikoje, patvirtintoje Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2017 m. lapkričio 9 d. įsakymu Nr. 3D-718 „Dėl Projektų, įgyvendinamų pagal Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemones, rodiklio „Naujos darbo vietos sukūrimas ir išlaikymas“ pasiekimo vertinimo metodikos patvirtinimo“
4.3.2.2.	Jeigu vietos projekte numatyta vykdyti veikla yra susijusi su maisto tvarkymu (maisto tvarkymas – bet koks poveikis maistui arba veiksmai su juo ar atskiromis jo sudėtinėmis dalimis (įskaitant maisto gaminimą, ruošimą, perdirbimą, pakavimą, laikymą, saugojimą, vežimą, paskirstymą, tiekimą, pateikimą parduoti, pardavimą), galintys turėti įtakos maisto saugai, kokybei ir mitybos vertei), vietos projekto vykdytojas įsipareigoja užtikrinti privalomų maisto tvarkymo subjektų pareigų, susijusių su maisto tvarkymo veikla, laikymąsi. Privalomos pareigos nustatytos Lietuvos higienos normoje HN 15:2005 „Maisto higiena“, patvirtintoje Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2005 m. rugsėjo 1 d. įsakymu Nr. V-675 „Dėl Lietuvos higienos normos HN 15:2005 „Maisto higiena“ patvirtinimo“, Maisto tvarkymo subjektų patvirtinimo ir registravimo reikalavimuose, patvirtintuose Lietuvos Respublikos valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos direktoriaus 2008 m. spalio 15 d. įsakymu Nr. B1-527 „Dėl maisto tvarkymo subjektų patvirtinimo ir registravimo reikalavimų patvirtinimo“.
4.3.2.3.	Jeigu vietos projekte numatytos investicijos, susijusios su licencijuojama veikla arba veikla, kuriai vykdyti turi būti išduotas leidimas, ne vėliau kaip kartu su galutiniu mokėjimo prašymu turi būti pateikta licencijos arba leidimo kopija.
4.3.2.4.	Vadovaudamasis Socialinio verslo gairėmis, vietos projekto vykdytojas įsipareigoja kiekvienais finansiniais metais (nuo socialinio verslo įgyvendinimo pradžios, kuria laikoma projekto kontrolės laiko pradžia) kartu su metine įgyvendinto projekto ataskaita VVG pateikti sąnaudų pagrindimo aiškinamąjį raštą, kuris vykdant socialinį verslą yra laikomas finansinės atskaitomybės dokumentų dalimi. Aiškinamajame rašte nurodoma, koks buvo sąnaudų tikslas, kokia socialinio verslo nauda jas patyrus.
4.3.2.5.	Vietos projekto vykdytojas įsipareigoja užbaigus statybos darbus pateikti statybos užbaigimo dokumentus, kai jie privalomi pagal teisės aktų nuostatas (ne vėliau kaip galutinio mokėjimo prašymo pateikimo dieną).
4.3.2.6.	Vietos projekto vykdytojas įsipareigoja pateikti detalių atliktų darbų aktą (su kiekvienu mokėjimo prašymu, kuriame deklaruojamos statybos išlaidos).

4.3.2.7.	Vietos projekto vykdytojas įsipareigoja iki galutinio mokėjimo prašymo pateikimo dienos parengti naudoti įrangą ir (arba) techniką ir vėliausiai su galutiniu mokėjimo prašymu pateikti įrangos ir (arba) technikos įrengimo ir (arba) sumontavimo darbų užbaigimo aktus ar kitus lygiaverčius dokumentus, kuriuose patvirtinama, kad už paramos lėšas įsigyta įranga ir (arba) technika tinkamai sumontuota ir veikia.
----------	---

5. PRIE VIETOS PROJEKTO PARAIŠKOS PRIDEDAMI DOKUMENTAI

Vietos projektų paraiška ir jos priedai turi būti užpildyti lietuvių kalba. Kartu su vietos projekto paraiška teikiami priedai turi būti sudaryti lietuvių kalba arba turi būti pateiktas oficialus vertimų biuro, įmonės ar vertėjo (fizinio asmens) pasirašytas vertimas į lietuvių kalbą. Kartu su užpildyta vietos projekto paraiška (jeigu žemiau nurodytuose papunkčiuose ir Vietos projektų administravimo taisyklėse nenurodyta kitaip) pareiškėjas privalo pateikti šiuos dokumentus (turi būti pateikiamas originalas arba kopija, patvirtinta pareiškėjo (arba įgalioto asmens) parašu ir antspaudu (jei toks yra ar jį privaloma turėti) arba notaro Lietuvos Respublikos [notariato įstatymo](#) nustatyta tvarka):

5.1. Turi būti pateikti šie dokumentai:	<ol style="list-style-type: none"> 1. <u>Dokumentai, pagrindžiantys atitiktį vietos projektų atrankos kriterijams:</u> <ol style="list-style-type: none"> 1.1. Pareiškėjo rašytinis pasižadėjimas sukurti naują (-as) darbo vietą (-as); 1.2. Pareiškėjo registracijos dokumentai; 1.3. Jungtinės veiklos sutartis (parengta pagal FSA 3 priedą „Jungtinės veiklos sutarties forma“); 1.4. Pareiškėjo rašytinis pasižadėjimas į naujai sukurtą (-as) darbo vietą (-as) įdarbinti bedarbio statusą turintį Utenos rajono kaimo gyventoją; 1.5. VĮ Registrų centro išrašas dėl nekilnojamojo turto nuosavybės; 1.6. Kiti dokumentai, pagrindžiantys atitiktį vietos projektų atrankos kriterijams. 2. <u>Dokumentai, pagrindžiantys atitiktį tinkamumo sąlygoms, susijusioms su tinkamomis finansuoti išlaidomis:</u> <ol style="list-style-type: none"> 2.1. Įvykdyto konkurso arba apklausos prekėms, paslaugoms ar darbams pirkti dokumentacija (teikiama tuo atveju, kai pareiškėjas iki vietos projekto pateikimo patyrė ir apmokėjo dalį ar visas bendrąsias išlaidas); 2.2. Pareiškėjo sprendimas dėl ilgalaikio turto vertės (nuo kokios sumos pareiškėjo apskaitoje apskaičiuojamas ilgalaikis turtas). 3. <u>Dokumentai, pagrindžiantys tinkamas vietos projekto išlaidas:</u> <ol style="list-style-type: none"> 3.1. Komerčiniai pasiūlymai; 3.2. Interneto tinklalapiuose esančių kainų kompiuterio ekrano nuotraukos (anglų k. „PrintScreen“); 3.3. Kiti dokumentai, leidžiantys objektyviai palyginti siūlomas kainas. 3.4. Iki paraiškos pateikimo patirtas bendrąsias išlaidas pagrindžiantys ir įrodantys dokumentai (sutartys, sąskaitos-faktūros, banko sąskaitos išrašai ir kt.) (jei taikoma). 4. <u>Dokumentai, pagrindžiantys pareiškėjo ir partnerio (-ų) tinkamumą:</u> <ol style="list-style-type: none"> 4.1. Pareiškėjo ir (ar) partnerio (-ių) rašytinis <u>prašymas nušalinti</u> nuo vietos projektų atrankos (apimantis FSA rengimo (taikoma tuo atveju, jeigu pagal konkrečią VPS priemonę ar veiklos sritį yra suplanuota įgyvendinti vieną vietos projektą arba kai yra faktinės aplinkybės, įrodančios interesų konfliktą), vietos projektų paraiškų vertinimo, vietos projektų tvirtinimo etapus) (taikoma, kai vietos projekto paraišką teikia ar paraišką teikiančio pareiškėjo partneris (-ai) yra VVG kolegialaus valdymo organo narys, VVG darbuotojas arba šioms nurodytiems asmenims artimi asmenys, todėl kyla interesų konfliktas ir (arba) atsiranda asmeninis suinteresuotumas, kaip apibrėžta Lietuvos Respublikos viešųjų ir privačių interesų derinimo valstybės tarnyboje įstatymo 2 str. ir Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 966/2012 57 str.); 4.2. <u>Jungtinės veiklos sutartis</u> (parengta pagal FSA 3 priedą „Jungtinės veiklos sutarties forma“ ir partnerio (-ių) teisę prisiimti jungtinės veiklos sutartyje ir vietos projekto paraiškoje nurodytus įsipareigojimus įrodantys <u>dokumentai</u> (prisiimti įsipareigojimus įrodantys dokumentai turi būti pateikti, jeigu vietos projekte numatytos vietos projekto partnerio pareigos, susijusios su finansiniais įsipareigojimais (pvz., vietos projekto
--	--

partneris yra VVG teritorijoje veikianti rajono savivaldybė arba jos įstaiga, kuri įsipareigoja įdarbinti darbuotojus ir jų darbo vietas išlaikyti po vietos projekto įgyvendinimo ir visą vietos projekto kontrolės laikotarpį; tokiu atveju su jungtinės veiklos sutartimi turi būti pateikti pasirašiusio asmens teisę prisiimti įsipareigojimus įrodantys dokumentai, išskyrus atvejus, jeigu įgaliojimai suteikiami norminiu teisės aktu, skelbiamu Teisės aktų registre (tokiu atveju vietos projekto paraiškoje ir jungtinės veiklos sutartyje pakanka pateikti nuorodą į to teisės akto pavadinimą ir straipsnio arba punkto numerį);

4.3. Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos pažymą apie pareiškėjo ir (ar) partnerio atsiskaitymą su Lietuvos Respublikos valstybės biudžetu (netaikoma, kai mokesčių, delspinigių, baudų mokėjimas atidėtas Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka arba dėl šių mokesčių, delspinigių, baudų vyksta mokestinis ginčas; tokiu atveju pateikiamas tai įrodantis dokumentas);

4.4. Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybos prie Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos pažymą apie pareiškėjo ir (ar) partnerio atsiskaitymą su valstybės socialinio draudimo fondu (netaikoma, kai mokesčių, delspinigių, baudų mokėjimas atidėtas Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka arba dėl šių mokesčių, delspinigių, baudų vyksta mokestinis ginčas; tokiu atveju pateikiamas tai įrodantis dokumentas);

4.5. Ataskaitinių metų finansinių ataskaitų rinkinys (balansas, pelno (nuostolių) ataskaita) arba ūkinės veiklos pradžios balansas (naujai įsteigtų juridinių asmenų atveju);

4.6. Juridinio asmens įstatai arba kiti dokumentai, kuriuos įstatams prilygina Lietuvos Respublikos civilinis kodeksas.

5. Dokumentai, pagrindžiantys vietos projekto tinkamumą:

5.1. Vietos projekto verslo planas, parengtas pagal FSA 2 priedo formą;

5.2. Socialinio poveikio matavimo skaičiuoklė PDF formatu (arba duomenys iš socialinio poveikio matavimo skaičiuoklės išsaugoti PDF formatu), parengta pagal Socialinio verslo vykdymo pagal Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemones gairių, patvirtintų Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2017 m. lapkričio 9 d. įsakymu Nr. 3D-720 „Dėl Socialinio verslo vykdymo pagal Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemones gairių patvirtinimo“ (toliau – Socialinio verslo gairės), 4 priede pateiktą socialinio poveikio matavimo skaičiuoklę, įrodanti, kad socialinio verslo vietos projektas atitinka Socialinio verslo gairėse nurodytas sąlygas ir reikalavimus;

5.3. Juridinio asmens steigimo dokumentai, įrodantys, kad socialinis verslas atitinka Socialinio verslo gairių 16.1 papunktyje nurodytus reikalavimus;

5.4. Socialinio verslo vykdytojo vidaus dokumentas, įrodantis, kad socialinis verslas atitinka Socialinio verslo gairių 16.2–16.3 papunkčiuose nurodytus reikalavimus, taip pat pateikiant informaciją apie pasirinktą socialinio verslo modelį pagal Socialinio verslo gairių V skyriaus nuostatas;

5.5. Statinio techninis projektas arba projektiniai pasiūlymai ir statinio statybos kainos apskaičiavimas, parengti pagal Vietos projektų administravimo taisyklių 23.1.8 papunktyje nurodytus reikalavimus. (Taikoma, jei vietos projekte, vadovaujantis Vietos projektų administravimo taisyklių 23.1.8 papunkčiu, numatyti statinio statybos (naujo statinio statyba, statinio rekonstravimas, statinio kapitalinis remontas) ar infrastruktūros įrengimo, atnaujinimo darbai. Šie dokumentai turi būti parengti ir (arba) išduoti iki vietos projekto paraiškos pateikimo dienos ir pateikti kartu su paraiška arba parengti ir (arba) išduoti iki pirmojo mokėjimo prašymo dienos ir pateikti ne vėliau kaip su pirmuoju mokėjimo prašymu. Tuo atveju, jeigu statybą leidžiantys dokumentai teisės aktų nustatyta tvarka turi būti pateikti informacinėje sistemoje „Infostatyba“, jų atskirai teikti nereikia (reikia nurodyti paraiškos 11 dalyje „Priedami dokumentai“));

5.6. Paprastojo remonto projektas pagal statybos techninio reglamento STR 1.04.04:2017 „Statinio projektavimas, projekto ekspertizė“, patvirtinto Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2016 m. lapkričio 7 d. įsakymu Nr. D1-738 „Dėl statybos techninio reglamento STR 1.04.04:2017 „Statinio projektavimas, projekto ekspertizė“ patvirtinimo“, reikalavimus. Šis dokumentas turi būti pateiktas kartu su paraiška arba ne vėliau kaip iki pirmojo mokėjimo prašymo pateikimo dienos;

5.7. STR 1.04.04:2017 parengtas supaprastintas statybos, rekonstravimo projektas ar kapitalinio remonto aprašas (kai juos privaloma rengti) ir statybą leidžiantis dokumentas (kai jis privalomas pagal statybos techninį reglamentą STR 1.05.01:2017) arba kiti dokumentai (sklypo planas su pažymėtais esamais ir projektuojamais statiniais, jų eksplikacija ir aiškinamasis raštas), ir statinio statybos kainos apskaičiavimas (projekto statinio statybos skaičiuojamosios kainos nustatymo dalis). (Šie dokumentai turi būti pateikti, jei vietos projekte, vadovaujantis Vietos projektų administravimo taisyklių 23.1.10 papunkčiu, numatyta tik nesudėtingų statinių statyba, rekonstravimas ar kapitalinis remontas. Šiuos dokumentus privaloma pateikti kartu su vietos projekto paraiška arba ne vėliau kaip iki pirmojo mokėjimo prašymo pateikimo dienos. Tuo atveju, jeigu statybą leidžiantis dokumentas teisės aktų nustatyta tvarka turi būti pateiktas informacinėje sistemoje „Infostatyba“, jo atskirai teikti nereikia (reikia nurodyti paraiškos 11 dalyje „Priedami dokumentai“));

5.8. Statinio techninio projekto statybos skaičiuojamosios kainos dalies ekspertizės išvada (gali būti teikiama kartu su pirmuoju mokėjimo prašymu);

5.9 Dokumentai, įrodantys, kad vietos projekto vykdytojui suteikta teisė valdyti, naudoti ir disponuoti nekilnojamuoju turtu bei leista atlikti vietos projekte numatytas investicijas. (Taikoma, kai vietos projekte numatytos investicijos į nekilnojamąjį turtą. Turi būti pateikti dokumentai, atitinkantys Vietos projektų administravimo taisyklių 23.1.12 papunktyje nurodytus reikalavimus);

5.9. Rašytinis Nacionalinės žemės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos pritarimas planuojamai veiklai vykdyti (teikiamas tuo atveju, jeigu vietos projekte investuojama į valstybinės žemės sklypą, kuris yra nesuformuotas);

5.10. Visų nekilnojamojo turto savininkų sutikimai dėl vietos projekte numatytų investicijų (taikoma, kai vietos projekte numatytos investicijos į nekilnojamąjį turtą ir jis nuosavybės teise priklauso keliems bendraturčiams (įskaitant bendrosios jungtinės nuosavybės teise valdomą nekilnojamąjį turtą, priklausantį sutuoktiniams). Atitiktis šiai tinkamumo sąlygai gali būti tikslinama iki vietos projekto tinkamumo vertinimo pabaigos);

5.11. Licencija arba leidimas verstis projekte numatyta veikla (pateikiama ne vėliau kaip kartu su galutiniu mokėjimo prašymu).

5.12. Ataskaitinių metų finansinių ataskaitų rinkinys (balansas, pelno (nuostolių) ataskaita) arba ūkinės veiklos pradžios balansas (naujai įsteigtų juridinių asmenų atveju);

6. Dokumentai, pagrindžiantys atitiktį horizontaliosioms ES politikos sritims:

6.1. Smulkiojo ir vidutinio verslo subjekto statuso deklaracija, kurios forma patvirtinta Lietuvos Respublikos ūkio ministro 2008 m. kovo 26 d. įsakymu Nr. 4-119 „Dėl Smulkiojo ir vidutinio verslo subjekto statuso deklaravimo tvarkos aprašo ir Smulkiojo ir vidutinio verslo subjekto statuso deklaracijos formos patvirtinimo“, ir paskelbta VVG interneto svetainėje adresu www.utenosvvg.lt (taikoma Vietos projektų administravimo taisyklių 29.3 papunktyje nurodytiems atvejams);

6.2. „Vienos įmonės“ deklaracija pagal 2013 m. gruodžio 18 d. Europos Komisijos reglamentą (ES) Nr. 1407/2013 dėl Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 107 ir 108 straipsnių taikymo *de minimis* pagalbai (OL 2013 L 352, p. 1), jos forma paskelbta VVG interneto svetainėje adresu www.utenosvvg.lt. (Taikoma siekiant pagrįsti, kad parama vietos projektui įgyvendinti skiriama nepažeidžiant ES teisės normų, susijusių su nereikšminga (*de minimis*) pagalba, kaip nurodyta Vietos projektų administravimo taisyklių 29.3 papunktyje).

7. Dokumentai, pagrindžiantys nuosavo indėlio tinkamumą:

7.1. Dokumentai, įrodantys, kad pareiškėjas turi pakankamai nuosavų lėšų prisidėti prie vietos projekto įgyvendinimo (taikoma, kai pareiškėjas prie vietos projekto įgyvendinimo prisideda nuosavomis pinigėmis lėšomis arba savivaldybės biudžeto lėšomis (kai taikoma)). Įrodymo dokumentai turi būti išduoti arba sukurti (pvz., naudojant el. bankininkystės sistemą) finansų institucijų (bankų, kredito unijų) ir (arba) išduoti viešojo juridinio asmens, kurio veikla finansuojama iš Lietuvos Respublikos valstybės ir (arba) savivaldybių biudžetų (pvz., savivaldybės

	<p>tarybos sprendimas skirti lėšas vietos projektui įgyvendinti) ir (arba) sukurti naudojantis finansinių ataskaitų duomenimis. Šie dokumentai turi būti pateikti ne vėliau kaip iki vietos projekto vertinimo pabaigos);</p> <p>7.2. Dokumentai, kuriais įrodoma, kad tinkamas vietos projekto partneris turi pakankamai nuosavų lėšų prisidėti prie vietos projekto įgyvendinimo (taikoma, kai prie vietos projekto pinigėmis lėšomis prisideda tinkamas pareiškėjo partneris. Įrodymo dokumentai turi būti išduoti arba sukurti patikimo subjekto – finansinių institucijų (bankų, kredito unijų) ir (arba) viešojo juridinio asmens – pareiškėjo partnerio, kurio veikla finansuojama iš Lietuvos Respublikos valstybės ir (arba) savivaldybių biudžetų ir (arba) sukurti naudojantis finansinių ataskaitų duomenimis. Šie dokumentai turi būti pateikti ne vėliau kaip iki vietos projekto vertinimo pabaigos);</p> <p>7.3. Dokumentai, kuriais pagrindžiamos pareiškėjo skolintos lėšos (taikoma, kai pareiškėjas prie vietos projekto įgyvendinimo prisideda skolintomis lėšomis. Kartu su vietos projekto paraiška turi būti pateikti paskolos ar finansinės nuomos (lizingo) suteikimo galimybę patvirtinantys dokumentai, atitinkantys Vietos projektų administravimo taisyklių 32.4 papunktyje nurodytus reikalavimus. Jeigu paskolą planuojama gauti iš fizinio asmens ar juridinio asmens, kuris nėra finansų įstaiga, kartu su vietos projekto paraiška turi būti pateiktas šio asmens sutikimas dėl paskolos suteikimo ir jo banko sąskaitos išrašas, kita informacija apie lėšas, esančias terminuotose ir (arba) kaupiamuosiuose indėliuose (pagrindimo dokumentai turi būti sudaryti ir išduoti ne anksčiau kaip 10 darbo dienų iki paramos paraiškos pateikimo, pasirašyti banko darbuotojo). Skyrus paramą, ne vėliau kaip iki mokėjimo prašymo, kuriame prašoma kompensuoti skolintomis lėšomis įsigytas investicijas, pareiškėjas turės pateikti pasirašytą (ir notaro patvirtintą, jeigu paskolą suteikia ne kredito įstaiga) paskolos ar finansinės nuomos (lizingo) sutartį arba raštu patvirtinti, kad atitinkamą projekto dalį įgyvendins pagrįstomis nuosavomis lėšomis;</p> <p>8. <u>Kiti dokumentai:</u></p> <p>8.1. Įgaliojimas teikti vietos projekto paraišką (taikoma tuo atveju, jeigu paraišką teikia ne pareiškėjo – juridinio asmens – vadovas (kai pareiškėjas yra juridinis asmuo) arba ne pareiškėjas pats (kai pareiškėjas yra fizinis asmuo), bet įgaliotas asmuo. Tokiu atveju turi būti pateiktas tinkamas įgaliojimas. Juridinio asmens įgaliojimas laikomas tinkamu, jeigu jis pasirašytas juridinio asmens vadovo ir ant jo uždėtas to juridinio asmens antspaudas, jeigu jis antspaudą privalo turėti. Fizinio asmens įgaliojimas laikomas tinkamu, jeigu jis patvirtintas notaro. Įgaliojime turi būti nurodytas asmuo, turintis teisę pateikti (ir pasirašyti, jei taikoma) vietos projekto paraišką, įgaliojimo galiojimo terminas).</p>
5.2.	VVG pareiškėjui gali leisti pateikti kitus papildomus dokumentus, kurie, pareiškėjo manymu, gali būti svarbūs vertinant vietos projektą.

6. VIETOS PROJEKTŲ FINANSAVIMO SĄLYGŲ APRAŠO PRIEDAI:

6.1. Šio FSA priedai yra:

- 1 priedas „Vietos projekto paraiškos forma“.
- 2 priedas „Verslo plano forma“.
- 3 priedas „Jungtinės veiklos sutarties forma“.
- 4 priedas „Socialinio poveikio matavimo skičiuoklė“.
- 5 priedas „Vienos įmonės deklaracijos forma“.
- 6 priedas „Smulkiojo ar vidutinio verslo subjekto statuso deklaracijos forma“.